

KAINA:

Metams 5 rb., pusme-
čiui 2 rb. 60 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 30 kp.
1 mėnesiui 45 kap.

Skyrium numeris 5 kap

III. II.

Lietuvių Balsas

Sausio 31 d. 1916 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29,
Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

SKELBINAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Giminių ieškantiems
eilė po teksto 10 kap.

№ 9 (38)

Sekmadienyje sausio 31 dieną 1916 metų šaukiamas Petra-
pilio Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karo šelpti

Visuotinis narių Susirinkimas

šeštai vakaro valandai pasibaigus I-jų Miesto Darbo Namų Salėje (залъ
I Городского Дома Трудолюбия, Никольская пл. 1.

Kas nori gauti darbo tegu kreipiasi Petrapilio Komiteto Darbo biurui

11 rota, n. 15/50, b. 28. Tel. 210-74.
Biuro vedėjas A. Busilas.

Nuo ne nuo mūsų prigulin-
čių aplinkybių prof. A. A.
ISAJEVO lekcija kuriam lai-
kui atidėta.

Petrapilis, sausio 31 d.

Šalia materialinių reikalų tenki-
nimo, visų išblaškytųjų pabėgėlių tau-
tų organizacijoms šiuo sunkiu metu
ypač dar rūpi dvasios reikalai — iš-
laikyti pabėgėlių dvasią ir sielą svei-
ką, apsaugoti juos nuo visokių blo-
gybių. Tuo tautinės pabėgėlių šelpi-
mo organizacijos ir yra brangios,
kad tik joms yra įkandamas tas dar-
bas, nes šelpti maistui, apsaugoti pa-
bėgėlių nuo bado mirties, nuo šalčio
ir darganų įstengtų ir netautinės or-
ganizacijos, kaip, sakysim, miestų ar
žemietybių sąjungos.

Niekas nedaro žmogui tokios įta-
kos, kaip pavyzdys tų žmonių, suku-
riais tenka susidurti, arba net kartu
gyventi, kuriuos kasdien matai. Pavy-
zdys bus geras, ir žmogus, jo įtakai
patekęs, pasidarys geras; pavyzdys
bus blogas, ims gesti ir žmogus. Blo-
go pavyzdžio įtakai atsverti reika-
lingas priešingos rūšies pavyzdys —
geras, reikalinga, kad būtų kas per-
spėja, primena savybę ir tikrąsias pa-
reigas.

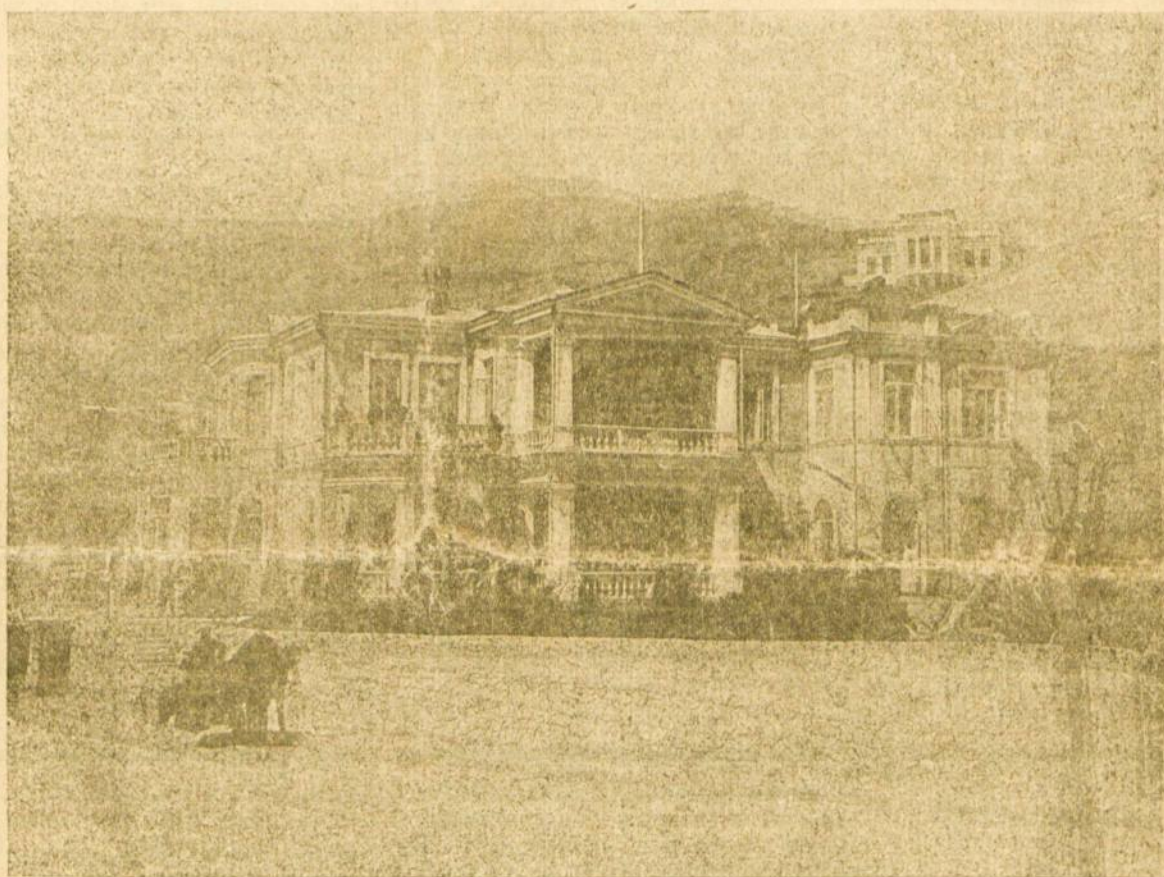
Mūsų žmonės lietuviai yra pabėgę
daugiausia iš mažų miestelių ir so-
džių. Atsidūrę dideliuose miestuose
arba kad ir miesteliuose ar sodžiuo-
se, bet visai tarp svetimų žmonių,
kurie gyvena visai kitokiu gyvenimu,
negu mūsų žmonės, kur yra išgyve-
nė visai kitoki papročiai ir impročiai,
dažnai nesuprantami, lietuviai juk ne-
gali atsispirti jų įtakai. Lietuvio bū-
das, amžiais susidėjęs, daugiau pasy-
vus, negu aktyvus. Jis susidūręs su
kitokiais žmonėmis, negu jis pats ir
kiti jo tautiečiai, labai greitai prisiima
ir pasisavina visa, kas svetima o sa-
vo meta. Kas svetima, kas nauja, jam
rodosi ir gera ir gražu, kas sava, kas
sena, jam rodosi negera, netikė. To-
del girdime, kad lietuvaitės merginos
meta dainavusios senovės skaisčias
daineles, gražiausias daineles, kurias
dainuodavo Lietuvoje, rūtų darželių
laistydamos ar šieną grėbdamos: apie
bernelį dobilėlį, mergelę lelijėlę, mo-
čiutę sengalvėlę, žirgelį juodbėrėlį ir
t. t. ir imasi rusų balabaičių „zazno-
buškų“; jauni vaikinai, pamatę palai-
dą rusų jaunuomenės gyvenimą smalsiai
griebiasi jo, limpa, atmetę dorą
skaistų lietuvių gyvenimo būdą. Daug
čia galima būtų pripasakoti visokių
impročių, kurie visai netinka lietuviui.
Mes tik nurodėm nepageidaujamą ap-
sireiškimą.

Pabėgėlių šelpiamųjų organizacijų
ir apskritai inteligentų pareiga rūpi-
ties apsaugoti žmones nuo blogos
įtakos ir pasistengti, kad mūsų žmo-
nės pasisavintų tik tai, kas naudinga.
Priemonių yra daug ir įvairių. Kas
geriau tinka, dažnai daug pareina
nuo vietos gyvenimo sąlygų ir ap-
linkybių.

Visur vartojami priemoniai žmo-
nėms sviesti ir tobulinti, taip pat sau-
goti nuo blogos svetimos įtakos, ku-
rie visuomet ir visiems tinka, yra ge-

ra knyga, laikraštis, mokykla, pa-
skaitos, ypač bažnyčia. Bet dabar
kaip tik mums trūksta knygų; moky-
kla ne visiems prieinama, tik jaunie-
siems ir tai ne visiems; bažnyčių Ru-
sijoje ne visur terasi; daugelyje vie-
tų, kur jų yra, pamaldos laikomos
svetima kalba; lietuviams dažnai dar
tenka nemaža privargti, kol išgauna
teisę išgirsti gimtąją kalbą pamokslą
ir pagiedoti.

Be kitų, yra vienas priemonis,
ypatingai mūsų žmonių mėgiamas:
įvairūs vakarėliai pasilinksminimai,
kurie jau Lietuvoje taip buvo išgalė-
ję. To priemonio reikėtų neužmiršti
ir naudotis juo lygiai kaip ir kitais.
Pirmų pirmiausia svarbu duoti žmo-
nėms progos susieiti, susitikti kiti-
s kitą, atsigauti, atsilsėti po kasdieni-
nių sunkių vargų. Susitikę žmonės,
išgirdę savo dainų, dalyvaudami žai-
dimuose ir t. t. prisimena gimtąją ša-
lį Lietuvą, pamato, kad ir savo yra
daug gera, pamėgsta ir lengviau gali
atsispirti svetimybėms. Skaitydami
korespondencijas iš lietuvių pabėgėlių
gyvenamų vietų dažnai išgirsime, kiek
naudingi yra tokie vakarėliai, kaip
žmonės per juos atsigauja susi-
stiprina.

Lietuvių sanatorija Jaltoje (Liet. Centr. Komiteto).

Voronežo Pedagogų pasikalbėjimai nutarimai.

Nustatytiems mokyklų tipams, su
visomis jų ypatybėmis, turėtų būti
išanksto rengiami

Vadovėliai.

Smulkiau išdėstyti turinį ir ypaty-
bes vadovėlių pradedamajai žeme-
snio ir aukštesniojo laipsnio (su
amatu mokslu) mokyklai turėtų tos
pačios komisijos, kurios tų mokyklų
programomis rūpinsis.

Siam laiko tarpui, be trūkstančių
pradedamajai mokyklai vadovėlių, ne-
atidėtinai yra reikalingas parūpinti va-
dovėliai lietuvių kalbos pamokoms
vidurinėse mokyklose.

Vadovėlius pradedamosioms mo-
kykloms turėtų paskubėti tiekti Mas-
kvos mokyklų sekcija, tą darbą jau
pradėjusi. Visi tos rūšies vadovėliai,
skiriami mokyklai, turėtų eiti ir per
Dvasios reikalų sekcijos rankas.

Pageidaujama taip pat, kad vei-
kiau būtų išspausdinta rengiamieji
šiam tarpui, bet taikinamieji ir ge-
resniosios ateities reikalui lietuvių
kalbos vadovėliai — chrestomatija ir
gramatika.

Greta mokyklų griežtai apibrėžtu
tikslu ir programa kultūringesniuose
kraštuose yra išgalėję ir vaisingai
dirba švietimo darbą liaudies univer-
sitetai.

Lietuvių liaudies univer- sitetas

turėtų imtis kelti žmonių švietimą
visomis prieinamomis jam priemonė-
mis, tarp ko kita, viešomis prieina-
momis paskaitomis iš įvairių mokslo
šakų, nuolatinėmis ar šen ir ten lai-
kinai organizuojamomis pamokomis,
periodiniais specialiais kursais. Su-
daryti liaudies universiteto įstatams
ir organizuoti visam jo darbavimuisi,
įsižiūrėti ir kviesti prelegentams iš
savųjų ir kitų tautų žmonių — reika-
lingas komitetas iš didesnio dirbėjų
būrelio, įvairiuose punktuose gyve-
nančių.

[organizacinį komitetą čia galėtų
įeiti tuo tarpu: Yčas, Purėnas, Šlioge-
ris, Šilingas, Dubinskis, Valdemaras
(Petrograde), Leonas, Baltrušaitis (Mas-
kvoje), S. Čiurlionienė ir kan. Al-
šauskis (Voroneže).

Tie patys žmonės galėtų ir šio-
mis aplinkybėmis pradėti ne vieną
darbą, liaudies universitetui tinkamą.
Būtinai šių dienų reikalas, Lietuvių
liaudies universitete uždaviniui tinka-
mas, yra ir

Vasaros kursai liaudies mokytojams.

Šie kursai reikėtų organizuoti
ateinančiai vasarai didesniame kuria-
me centre, kur daugiau susitelkę
liaudies mokytojų. Toks centras šian-
die — Maskva. Iš lietuvių tarpo pre-
legentais galėtų būti pakviesti: J. Ja-

blonskis — lietuvių kalbos sintaksei (ir kalbos vadovėlių kritikai). S. Čiurlionienė — liet. literatūros istorijai su literatūros teorija. Būga — lietuvių kalbos istorijai ir tarmių mokslui, kun. Penkauskas — liaudies švietimo istorijai Lietuvoje.

Liaudies universitetui pritiktų gaminti popularioji mokslo literatūra, rūpintis organizuoti knygų skaitymas.

Kilnojamieji knygynėliai.

Jei šios rūšies knygynėliai tuo tarpu neįvykdomi, tad, aplinkyboms atsimainius, turėtų būti netrukus suorganizuoti. Taigi reikėtų išanksto arčiau susipažinti su tų knygynėlių idėja ir technika.

Be to, pedagogų būrelis manė, jog mokyklų ir mokytojų reikalams gera būtų turėti tam tikras leidiny.

Pedagogų leidinyje

turėtų būti nagrinėjami įvairūs pedagogijos klausimai, keliamos aikštėn ir sekamos naujos srovės mokymo ir auklėjimo srityje, renkama pedagoginė bibliografija, spauzdinama apžvalga įdomesnių svetimųjų ir kritika visų mūsų pačių vadovėlių ir t. t. Tas atskirųjų knygų pavidalo leidinys turėtų ir galėtų eiti du kartus per metus. Rūpintis šiuo reikalu pavesta S. Čiurlionienei, J. Jablonskiui ir Pr. Mašiotui. Pirmoji laida turėtų išeiti dar šią vasarą, prieš liepos mėnesį.

Pedagogų būrelis labai pritardvąsios reikalų sekcijos sumanymui rūpinti vaikams knygynėlis, leidžiant tinkamas jiems skaityti knygas. Sumanytas

Vaikų knygynėlis

turėtų tuo tarpu atstoti ir vaikų laikraštį, kurs taip seniai laukiamas. Tam reikalui Dvasios reikalų sekcija jau renka medžiagą ir kviečia šelpiti ją kuo kas gali.

Tiek rengiant įvairūs vadovėliai mokykloms, tiek leidžiant kitos švietimui knygos, išeina aikštėn mūsų rašybos nevienodumas. Butinai ir netrukus reikia

nustatyti vienoda rašyba, kurios paskui visi laikytųsi. Tą reikalą, pedagogų būrelio nuomone, galėtų atlikti ši mūsų kalbininkų ir praktininkų grupė: Jablonskis, Būga, kun. J. Laukaitis, Dubinskis, St. Naginskis, Vl. Požela, L. Noreika, Mašulis, kun. Tumas ir mok. Statkevičius.

Pagaliau pašalint keblumams, kurie paaiškėjo berengiant šis tas spauzdinti, pripažinta reikalingu, kad Centralinis Komitetas Petrograde paskubėtų įsisteigti

savo spaustuve,

kuri pajėgtų patenkinti didžiausius šių dienų mūsų reikalavimus.

Voronežas,
Sausio 5 d. 1916 m.

Žmonių ir inteligentų santykiai.

Ne kartas teko pastebėti, jog mūsų žmonės nemėgia ir bijo lietuvių inteligentų. Kokiam nesusipratimui atsitikus, savo tarpe pasikalba, nusišundžia, pakeikia inteligentą. O patys inteligentai nusiskundžia, kad su svetimais geriau esą gyventi, ne su savaisiais. Pasistengkime priežasčių pažūrėti. Užėinu į vieną pabėgėlių biurą. Du žmogų nori liudijimų gauti, kad su tais galėtų pasportus išsinti. Šit jų pasikalbėjimas su ex-pirmininku:

...Ponuli, ar neišduotumėte udstov. del pasporto?

— O kur jūs gyvenate?

— ...prieiglaudoje.

— Turi išduoti popečelnicą, kur gyvenate.

— Ji gali išduoti tik tame mieste, kur gyvename, o mes kitur važiuosime.

— Eikit pas gubernatorių!

— Neduoda: tris kartus buvome.

— Kodel tris kartus?..

— ? ? ..

— Parodykit dokumentus, kad žinočiau, kam jums reikia.

— Neturime.

— Parašyk jiems! — kreipiasi ex-pirmininkas į sekretorę.

tes dalyką, kun. Poška mokėjo jį likviduoti trumpai drūtai. Pasišaukęs senį vargoninką, pasiūlė jam, ilgai neaiškindamas, įsidėti šiuos žodžius: „Jei Sasnauskis išleis iš konservatorijos — tai pareis šiėion vargoninkauti; jei bus konservatorijoje — tamsta gali būti ramus“. Po to pašneksio netrukus Sasnauskis pranešė Poškai, jau jam konservatorijoje nebentenką girdėti jokių priekabių.

Nors Nevskio vargoninkas ir toliau vis gerokai būkštavosi tariamos jauno konservatoristo konkurencijos, betgi laikas nuo laiko turėjo kvieisti jį sau talkon bei pagalbon; ypač kai pats ėmė labiau ir labiau sirginti. Tik ir čia teko jaunuoliui patirti ypatingų kliudymų. Ar tai buvo sugalvota paties išiligojusio senio muziko, ar tai jo šeimynos. — gana to, kad jaunam pavaduotojui, budavo, iš anksto niekaip neduos reikiamų groti ir... doti knygų. Tariant, kada jam išpildavo atlikti kas reikia prie giedotinių mišių, mišparų ir t. t., reikalingas knygas įteikdavo jam tik prieš pat pradedant, stačiai prie vargonų: kad jauno Sasnauskio grojimas bei giedojimas neišeitų per daug gražiai ir neatkreiptų save bažnyčios vedėjų ir šiaip parapijiečių visuomenės domės.

Vis dėlto Česlovo talentas netruko atkreipti žmonių akis. Kai tik mirė senasis vargoninkas, Sasnauskio kandidatūra atsiliuosavusiu vieton iškilo, ir tai (vėl nemažos vertės detalės) greta kandidatūros tokio talentingo ir pagarsėjusio vargonų mistro, kaip Suržynskis, tuomet Petrapilio katedros vargoninkas, žinomas paskui Saratovo ir Varšuvos konservatorių profesorius ir tų miestų katedrų chorų dirigentas. Nežiūrint tokios konkurencijos, Č. Sasnauskio kandidatūra delto

Vėl atsitikimas. — Ateina vaikas liudijimo:

— Ponuli, darbo reikalingas... ar negalėtumėte udstoverenijos išduoti?

Ex-pirmininkas akis pastato, blinkt pensnė nuo nosies ant stalo ir šaukia smarkiu balsu:

— Kokios udstoverenijos?!

— Nežinau, ponuli, kokios reikia... — slenka arčiau. Ex-pirmininkas traukiasi į šalį, tarytum nuo limpama liga apsikrėtusio žmogaus:

— Ne... ne... ne... šalin... šalin... atsitrauk Tamsta... stok čia... parodyk dokumentus!..

— Neturiu.

— Kad neturi, tai ko ir eini!.. Eik lauk!.. eik!.. eik!.. eik!.. — ir pats ex-pirmininkas išstumia vaiką pro duris.

Prašau draugui pašalpos. Draugas nekaltai į kalėjimą pateko.

— O... kalėjime nemokamas butas... valgyt duoda: kokia čia kalba gali būti apie pašalpą!.. — atrėžė ex-pirmininkas.

Žmogui labai brangi užuojauta. Piktai ir šiurkščiai sutiktas žmogus jaučiasi įžeistas: išsižada ir pašalpos, tik apsišverčia prie durų ir sako. paskum visiems, kad teisybės nėra. O kai kitą kartą reikia į tą patį komitetą kreipties — bijo ir į tą pusę pasižūrėti.

Pats ex-pirmininkas nesijaučia esąs kaltas:

— Ko iš manęs nori: juk aš turiu išklašinėtį! — nusiskųzdamas ir nustebęs sako: — tat mano pareiga!

Ir nieku būdu žmogaus neperkalbėsi, kad klausinėjimas klausinėjimui nelygu, kad su žmogumi mandagiai reikia elgties, kad negalima įstį į žmogaus sielą, kad priekabės, pinklės ir stumdymas didžiai erzina ir atstumia žmones.

Kol kas neturiu nė laiko, ne noro plačiau nagrinėti to klausimo. Pavardžių ir vietų — irgi nededu: taitai labai dažnai atsitinka daktarų, kunigų, advokatų, mokytojų, raštininkų tarpe ir kitų, kas tik su žmonėmis dažnai susiduria. Tik kitur ne taip aštriai tokia anomalija apsirošia.

J. M—a.

Varsuvos universiteto statutas.

Keliuose laikraščiuose buvo trumpa žinė, kad Vilniuje yra liaudies universitetas. Kokiais pamatais paremtas Vilniaus liaudies universitetas, nieko tikra nežinom. Daugiau žinių randame apie Varšuvoje įkurtą universitetą. Tomis žiniomis ir norėčiau pasidalyti su „Liet. B.“ skaitytojais.

Nė 8-me oficialinio laikraščio „Verordnungsblatt“ (Tvarkos lakštas) įdėtas general-gubernatoriaus Bezelėrio patvirtintas naujai įkurto Varšuvos universiteto statutas. Kai ką iš to statuto paduodam platesnės visuomenės žiniai.

Prelekcijos aiškinamos lenkų kalba § 2—įvesta vokiečio „kuratoriaus“ priežiūra, kuriam rektorius turi pranešti vokiečių kalba visus profesorių tarybų nutarimus.

Universitetą sudaro šie fakultetai: teisių (kuriam pavedama pirmoji vieta), filosofijos ir medicinos-gamtos istorijos su medicinos skyriumi.

§ 5-u. Žadama ateityje įvesti visas matematikos ir teorijos fakultetas.

Universiteto rektorius ir prorektorius yra general-gubernatoriaus skiriamu pirmiems mokslo metams. Dekanus skiria piliečių valdybos šefas (prie Varšuvos general-gubernatoriaus). Universiteto sekretorių ir kitus skiria patsai kuratorius (bet patsai kuratorius universiteto bendrijon nepriklauso). Visus profesorius skiria minėtasis šefas.

Studentams gyvenimo tvarką nustato šefas, kurs taip-pat nustato mokesť už mokslą. Jei bus nors trys klausytojai, lekcijos privalo būti skaitomos.

Apie universiteto „autonomiją“ visai neminima.

J. Zidoraitis.

Nuo šių 1916 m. rugsėjo m. pradžios visuose vokiečių oficialiuose aktuose nebūsią vartojamas terminas — „Lenkų Karalija“, o jo vietoj būsią vadinama „Varšuvos general-gubernatorija“. („Russkija Viedom.“ № 14).

✓ Prof. B. ČESNYS.

A. † A.

ČESLOVAS SASNAUSKIS. 1)

III.

Konservatorijos studijų laikai.

Kaip apsakė tas pats gerai žinąs aną laiktarpi kunigas ir kiti velionies prieteliai, pirmieji konservatorijos mokslo metai Sasnauskiui buvę gana dygliuoti. Visų pirma, gana slėgė neturtas. Jeigu minėtiosios raštvedžio algelės vargais negalais pakadavo užkišti kitiems konservatoristo reikalams, tai jau tokiam pasi-smaguriavimui, kaip buto nusisamdymas, budavo nebeužtenka: ir daugdaug sykių vaikas tenkinasi, nakvynei, kempeliu šv. Kotrynos gimnazijos bibliotekos salėje. Negana to. Vienas profesorius (minėtos man pavardės jau nebe pamenu) ėmęs ypatingai prie jo kabinėties ir tvirkinti, bikokiai proga pasitaikius: „Kam tamstai augštas giedojimo mokslas, kada ketini likti vargoninku“. Kai Česlovas vieną ir kitą sykį apie tuos keistus nuotykius pasiguodė užjauciančiam save prieteliui, minėtajam šv. Kotrynos vice-klebonui Poškai, šisai griežtai atspėjo ano profesoriaus apsiėjimo priežastį ir kliūčių šaknį. Būtent, Poškai dingstelėjo, kad anas profesorius yra susidraugavęs su to laiko šv. Kotrynos bažn. vargoninku Mociekevičium, kuris jau ne sykį buvo pasirodęs beintariąs Sasnauskį, jog šis tykojās paveržti jam vargoninkavimą Nevskio bažnyčioje. Taip supra-

1) Žiūr. № 4.

gavo viršų. Už tat privalome būti dėkingi tiems, kurie jau tada atspėjo daug žadantį, jauno vyro talentą. Nepaskučiausioje vietoje priguli padėkos žodis vėl anam ištikimam Česlovo prieteliui, o tuomet užtarytojui kun. Poškai. — Ir taip, mūsų a. a. Česlovas paskiriamas vyresniuojū vargoninku ir choro dirigentu prie puikios Nevskio prospekte šv. Kotrynos bažnyčios. Tai atsitinka 1892 metais.

Podraug, jaunas muzikas ima mokyti dainavimo mergaičių pansijone prie tos pačios bažnyčios. Jo materialinė būtis pilnai patikrinta. Bet įsimy lėjęs muzika ir daile vaikas jokiū būdu nemano mesti konservatorijos studijų ir dar didesniu uolumu lanko numylėtąją almą.

Konservatorijoje Sasnauskis specialiai studijavo giedojimą dainavimą, gi privalomais padedamais dalykais (обязательные вспомогательные предметы, vokiečių studijose — Nebenfaecher) buvo jam fortepijonų (Klavier) ir teorijos mokslai. Greta to, kaip paprastai dedasi dainininkų skyriuje, reikėjo mokyties italų kalbos, na ir, kaip apamai visi konservatoristai, — muzikos istorijos, aistetikos, akustikos. Gi vargonų skyriaus, kaip teko girdėti, tenai mūsų studijozas nelankęs. Dviem pirmiesiems konservatorijos studijų metams, giedojimo dainavimo mokosi jisai nuo prof. Gebel'io, tolesniai eina pas prof. Cattoni, prie kurio ir baigia.

Studijos ir egzaminai Česlovui atsieina gana lengvai. Velionies matusė ir po šiai dienai negali atsigėrėti, lygindama jo darbus ir triusą su kitų draugų konservatoristų darbais: kaip jis viską greit suprazdavęs ir lengvai įveikdavęs visas, kitiems ga-

na kliudžiusias inkyrias sunkenybes. Ypač našus buvo jis parinktame savo specialume. Velionies studijų draugai ir draugės dar dabar minėja, kad mūsų konservatoristas ityn gražiai giedojęs bei dainavęs ir kad jam labai vykęs balso pastatymas arba pozicija. Yra taip-pat viešų ir stambių nurodymų, kad to mūsų tautiečio talentas, dar jam besimokinant, buvęs pastebėtas ir viešai pripažintas pačių konservatorijos senato tėvų. Tokiu nurodymu gali būti, pavyzdžiui, kad ir tas faktas, jog jau pirmais po įstojimo mėnesiais rengiant konservatorijoje kaž-kokią operą mokinių jėgoms parodyti, mūsų tautiečių buvo duota viena iš svarbiųjų solo — partijų, kas paprastai tenka tik vyresniųjų kursų mokiniams ir tai geriesiems. Tą detalį esu sužinojęs nuo vieno anų metų šv. Kotrynos kamendoriaus, tuo laik įsikalbėjusio su Sasnauskiu ir skaičiusio konservatorijos išleistąjį ano vakaro pranešimą, kuriame vaikino vardas stovėjęs eilėje keletos specialiai ir pirmoje vietoje pažymėtųjų jaunų artizanų. Didesniu vėl ir stambiu nurodymu bus šitoksai istorinis ir — gerai mums minėtinas faktas. Sostamiesčio konservatorija rengiasi 1895 m. prie itin didžios ir išimtinai retos savo istorijoje išikilmės — atidarymo ir pašventimo naujųjų almos rūmų (kitų vadinamos „naujosios konservatorijos“), išikilmėje žada dalyvauti, be kitų garbingų svečių, patsai Rusijos cėsorius. Konservatorijos vedėjai, iš savo pusės, nepaprastą išikilmę taisosi pagražinti ir pažymėti parodymu puikiesniųjų savo triuso vaisių, — auklėtinų artizmo partijomis. Suprantamas daiktas, tokiam reikalui profesoriai

Pabėgėlių Taryba.

prievid. reikalų ministerijos.

Sausio 25 ir 26 d. 1916 m. buvo Tam Tikros Pabėgėlių Tarybos posėdis. Iš karto tik atskiroje komisijoje, o paskui ir visos tarybos posėdyje buvo nutarta kuoplačiausiai sunaudoti pabėgėlius žemės ūkiui, kadangi jau ir praėjusiais metais rusų sodžiuje buvo didelė darbininkų stoka.

Be to, kad sunaudojant pabėgėlius neatsitiktų jokių painiavų ir kalbų tarp pabėgėlių, Taryba nutarė pabėgėliams, kurie eis į ūkio darbus, palikti jų gaunamą pašalpą iš pabėgėlių šelpiamųjų organizacijų ir įstaigų. Be to, Taryba pripažino reikalingu žiūrėti ir kai kurių dvasios reikalų, kaip tai: neskaidyti šeimynų ir taip pat stengtis vieno sodžiaus gminos, valščiaus žmones, kiek galima, siųsti į darbus į vieną vietą. Darbas turi būti neprivalomas, bet liuosu noru dirbamas.

Tokiais priemoniais Tam Tikra Taryba nori pritraukti kuodaugiausiai darbininkų į žemės ūkio darbus.

Korespondencijos.

Išimas, Tobolsko gub.

Išblaškius karui lietuvius ne tik po Europos Rusiją, bet ir po visus Sibiro sodžius, miestelius ir miestus, jiems gresė baisus pavojus—nutautimo, užmiršimo, kas sava, lietuviška. Reikėjo, kad kas juos trauktų kuopon, neduotų plėtoties svetimai įtakai, globotų juos ligi karo pabaigos ir paskum visus gabentų Lietuvon.

Tą nelengvą darbą Sibiro vakaruose apsiėmė atlikti p. Kuzma, įgaliotinis Liet. Dr. Centr. Komit. n. d. k. š. Jis daug darbo ir vargo padėjo važinėdamas ir ieškodamas lietuvių pabėgėlių po sodžius ir miestus. Jo rūpesniu sutraukta Išiman pabėgėliai lietuviai iš Novo-Nikolajevsko, Kurgano, Čeliabinsko, Makušino ir Tiumenės. Neseniai jie paliko tėvynę, o štai jau pamatė užsikrėtusius visokiomis rūpesnėmis, mergaites pamėgusias „zaznobuškas“ ir kitas gatvines daineles.

Viso pabėgėlių lietuvių čia atvažiavo 140 žmonių (toliausiai gal atvažiavus ir daugiausiai). Jie sutalpinti 7 bendrabučiuose, gauna 15 kap. dienai, butą, kurą ir šviesą. Paprastų darbų: vežikų, sargų, tarnaičių ir k. labai daug ir kaikurie jų jau gavo

kaip tik galima rūpestingiau svarsto ir lygina savo mokinių talentingumą, ir štai iš dainininkų skyrta tenorinėms solo—partijoms, lieka pažymėtas mūsų Č. Sasnauskis. Tad klausiant kilniausiai auditorijai—elitai atliko jis dvi arijas, vieną iš operos Verdi'o—„Traviatos“, kitą iš Moniuskos operos—„Halkos“. Ta konservatorijos šventė ir tas taip garbus mūsų muziko gyvenime nuotikis yra įvykę 1896 metais rugsėjo mėnesyje.

Puikus yra daiktas igimtas talentas, igimtieji gabumai. Dar puikėsnis daiktas—kada tie gabumai tinkamu, tam tikru, šviesiu auklėjimu būna išdailinti atslifuoti ir po draug sustiprinti. Šičia daug pareina nuo auklėtojų gabumo, bet nemažiaus ir nuo paties auklėtinio uolumo, ypačiai dar nuo jo savarankiškumo. Sumanus mokinio savarankiškumas, ieškojimo dvasia, yra ženklas daug žadąs ateičiai. Dažnai tai esti pranešėjas būsimos tverybos. Iš čia privalome pažiūrėti iš anų Sasnauskio studijų laikų vieną nuotyki, kurs mums rodo nerutinišką, nepasyvų studento atsidėjimą savo darbui, rodo jojo savarankišką tyrinėjimo dvasią. Velionies to laiko draugai moka apsaityti, kaip vieną sykį Sasnauskis, per muzikos istorijos lekciją susiginčijęs su prof. Sakketti delei klausimo, kaip suprasti ir išpildyti vadinamąsias n e u m a s. Pasirodė, studijos prisilaikęs nepaprastai, skirtingos nuo profesoriaus vadovėlio nuomonės. Kada jis nustebusiam profesorui pristatė savo iš rimtų šaltinių paimtus išrodymus, Sakketti, pagerb-

damas, bet daugumas nenori dirbti, sakydami: „Mus išvarė iš Lietuvos tegu ir peni.“ Atsisako nuo darbo daugiausiai bežemiai. Del šito lietuvių beveik visoje Rusijoje igijo vardą tinginių apsilaužėlių. Truputį gėda būt lietuviams už tai.

P. Kuzma čia įtaisė dailidžių dirbtuvę, siuvelyką, skalbyklą ir užsiėmė namų statymu—duoti pabėgėliams rankas darbo. Bet didžiausiu nuopelnu Kuzmos yra įsteigimas vaikų prieglaudos bei mokyklos, kuri rūpinis vaikų kūnu ir dora, neduos jiems nutausti ir auklės būsimus Lietuvos piliečius. Mokslas jau prasidėjo, mokina p. Gapanavičienė. Žinoma, dauguma pabėgėlių ir kaikurie pašaliniai nenori matyti naudos šitoje įstaigoje ir stengiasi visokiais būdais trukdyti pradėtąjį darbą.

Neseniai čia atidarytas skyrius Liet. Dr. n. d. k. š. Pirmininku išrinktas Kuzma, kasininku kun. Dambrauskis, sekretorium E. Masiulytė. Revizijos komisijon Franckevičius, Julcas ir Norvila.

Pragyvenimas Išime neperbrangus: duonos juodos svar. 4 k., baltos 6; cukrus 23 k. sviestas 50 k. mėsa 12—20 k. Butai irgi nelabai brangūs.

E. u. g. Masiulytė.

Kazanė.

„Liet. Bal. № 4 buvusių moksleivių bendrabutyje vakarėlių aprašyme tarp kitko pažymėta, jog

—Antrąją dieną dar studentas L. K. skaitė referatą „Kokia Lietuvos ateitis,“ tik gaila, kad gerbiamasai prelegentas nebuvo atvykęs skaityti to referato pirmąją dieną etc...

Gaunu truputiuką pasiaiškinti. Referatą tema „Kokią ateitį lemia Lietuvai karas?“ skaičiau tik inteligentams skirtame vakarėlyje, nes maniau ir manau, jog šiuo klausimu jie daugiau interesuojasi, jog jis jiems, be abejo, daugiau rūpi, negu sodiečiams. Be to, Kazanės lietuvių inteligentų tarpe dažnai tekdavo man išgirsti labai pesimistingų nuomonių del kalbamojo klausimo, todėl ir pasiryžau duoti inteligentams optimistišką, kiek galima faktais paremtą, šio klausimo nušvietimą. Tai viena. O antra, pirmoj Kalėdų dienoj, kada buvo pirmasis vakarėlis, minėtasis referatas negalėjo būti skaitomas, nes nebuvo dar lig galo pabaigtas.

Stud. L. K.

damas tiesą ir savo studento būdą per kitą lekciją viešai pripažinęs nuomonės tiesotumą.

Baigiant konservatorijos studijas, egzaminai Sasnauskiui išėjo kuopuikiausiai. Kuriems tekdavo pažiūrėti į jo diplomą, tie pasakoja, kad iš visų dalykų buvęs pastatytas pats augštasis laipsnis (visi 5). Kalbama, kad vyriausis mūsų studijozo, kaip dainininko, profesorius, garsusis Cattoni, poskutiniam egzaminui pasibaigus, iš didžio pasitenkinimo čia pat viešai pabučiavęs jaunąją artistą. Žinantieji konservatorijos gyvenimo tradicijas, pripažįsta, jog tai tikėtinas daiktas. Teko man išgirsti dar vieną pasakojimą: būk, po ano egzaminu, Cattoni nusimovęs savo žiedą ir atidavęs Sasnauskiui. Viena ypata net rodė man tą tariamąjį Cattoni'o žiedą. Betgi sunku įtikėti šitai gražiai pasakai: vadinamasis Cattonio žiedas atrodė per daug moteriškai... Iš anų egzaminų galima pažymėti dar vieną smulkmeną. Tai incidentas su italų kalbos egzaminu. Šitas egzaminas iš pirmo pavykęs tik vidutiniškai. Tad Sasnauskis už sykį dar neėmė savo diplomo, ketindamas geriaus išsimokinti italų kalbos ir papildyti egzaminą iki „penkių“. O kai paskui panorėjo dalinai paantrinti egzaminą, konservatorijos direktorius pranešė, kad nėsą reikalo, kadangi profesorių taryba, atsižiūrėdama į visus kitus puikius jo laipsnius, ir iš italų kalbos įrašiusi jam geriausiąjį laipsnį. Velionis sakydavos buvęs užsigavęs šituo nutarimu ir atšovęs direktoriui, kad visai nereikalin-

Jegorjevskas, Riazanės gub.

Apskritai imant, Riazanės gubernijoje pabėgėlių yra apie keturius tūkstančius. Didį pabėgėlių dalis yra lietuviai. Lietuvių dalelė, pustrčio šimto su viršum, susispietė Jegorjevskė bei jo apylinkėse.

Lig gruodžio mėnesio (1915 m.) kas sau gyveno: nekieno nelankomi, nešelpiami ir neorganizuojami. Tik gruodžio pradžioje, pravažiuodamas Centralinio Lietuvių Komiteto delegatas ev.-ref. kun. Šernas, prilankė juos ir kuriuos ne kuriuos sušelpė. Per šventes jau susilaukė ir katalikų kunigo, irgi Cent. Kom. deleguoto. Pamaaldas laikė mieste vieno pabėgėlio bute (Naberežnaja gatvė). Prilankė ir sodžiuje apsigyvenusius pabėgėlius. Pamaldoms rusai labai mielai davė tuščią švenčių laikų dviklasę mokyklą Klemionovė. Be pamaldų ir šiuo kartu susilaukė pinigų pašalpos, tik jau gausesnės, o vaikučiai buvo apdovanoti knygelėmis. Paskučiausiu laiku Jegorjevsko pabėgėlius atlankė iš Riazanės Liet. Dr. d. k. n. š. įgaliotinis Gaigalas, kuris ir skyrių minėtosios draugijos čia atidarys.

P. Lieknelis.

Gomelis, Mogil. gub.

Gomeliečiai-lietuviai, pradėję dėti aukas fondui mūsų tautiečiams grįžti po karo savo tėvynėn, to fondo neužmiršta ir toliau. Be pagarsintų „L. Balso“ 5-me numeryje 33 rub. 30 k. aukų, kurios buvo sudėtos per Kalėdų šventes vaikų eglaitės vakare, dar aukojo šie žmonės: Juoz. Jonaitis 3 r., Juoz. Jonkus 1 r., Jul. Kačinskis 1 r., Juoz. Bliūmas 1 r., Step. Valantinas 1 r., Ant. Zmajauskis 3 r., K. Gabrenas 1 r.—iš viso 44 r. 30 k.

Geidžiama, kad mūsų tautiečiai ir kitų miestų prisidėtų prie to fondo, atsimenant, kad gal nevienas mūsų brolis išbėgo iš savo tėvynės tik kaip stovi, todėl tokiems sugrįžti tėvynėn bus labai sunku ir be kitų pagalbos tiesiog negalima.

Pet. Klimka.

Zinios.

Petrapolis.

Ekzaminių nebebus. Ekzaminių klausimas švietimo ministerijos mokyklose jau nuspręstas. Mokiniai iš klasės į klasę bus keliami be egzaminų.

gai padaryta jam šitokia malonė, kad jos jis visai nemanęs prašyti... Betgi taip ir nebeprisidėjo laikyti ketinamo egzaminu. Ir be to jam buvo įteiktas visų geriausias diplomai ir pripažintas „laisvojo dailininko“ vardas (звание свободного художника, kas užrubežyje vadinama Doctor artium arba specialiai D-r musicae). Incidentą su italų kalba vertėjo šičia paminėti, nes jis, iš dalies, paaiškina mums, kodel Sasnauskis, žiūrint jo diplomą, skaitosi baigęs konservatoriją tik 1898 metais, tai yra praslinskus net septyneriems metams nuo įstojimo. Paprastai dainininkų skyrių išeinama per ketverius metus. — Nors man nepavyko sužinoti tikrai, vienok gal gerai įspėsiu sakydamas, kad Sasnauskis dar ir del kitos priežasties nesiskubino imti baigiamąjį diplomą. Butent, ar nebus tik buvęs pasiryžęs tuo laiko protarpiu papildyti bendrojo—gimnazialinio—išsilavinimo spragas ir išlaikyti matūros egzaminus. Jis turėjo tai įvykinti: kitaip negi būtų apturėjęs aną „dailininko“ laipsnį. Yra žinoma, kad norintieji konservatorijoje gauti diplomą su tokiu laipsniu, privalo, be dailės dalykų egzaminų, taip pat turėti atliktus matūros egzaminus. Ką, regimai, ir bus padaręs Sasnauskis ligi 1898 m.

Rusai — Kanada. Kelių misterija pradėjusi dirbti projektą, kuriuo manoma vežti prekės iš Rusų Kanadon ir iš Kanados Rusuosna tiesiu keliu pro Vankuverą ir Vladivostoką.

Valstybės Tarybos 1-ojo departamento pirmininkas Saburovas 1-asis del nesveikatos atsistatydino. Jo vieton paskirtas senarorius Ščerbacevas.

Atėjo žinia, jog Keredžoje (Persuose) sausio 27 d. rusų kariuomenės būrys suėmęs keturis žmones. Vienas jų pasisakęs esąs Turkų pasiuntinis Tegerane, buvęs Turkų svetimųjų reikalų ministeris Asim Bejus. Stebimasi, kokių būdu pasiuntinis galėjęs atsikurti taip toli nuo Persų sostinės — Keredžoje, kuri yra šiaupus Tegerano.

Svetur.

„Luzitanijos“ byla jau esanti pabaigta. Jungtiniai Valsčiai priėmė Vokios pasiūlymą.

Vengruose šaukiami stoti kariuomenėn vyrai, gimusieji 1865, 1866, 1867, 1870, 1871 ir 1872 m.

Rumunų atsarginiams, gyvenantiems Salonikuose, įsakyta grįžti Rumunosna.

Girdėti, jog Turkai ir Graikai padarę sutartį del salų.

Vokia, tarpininkaujant popiežiaus nunciui, pasiūlė Belgams taikinties. Belgai griežtai atsisakė.

Girdėti, Bulgarų karalius Ferdinandas pareikalavęs, kad jo sūnus Kirilius būtų Albanų kunigaikščiu apvainikuotas.

Vokiečių šnipai. Jokogamoje ir Tokijose (Japonuose) rasta vietų, kur vokiečių šnipai apsimeję amerikiečiais arba italais, renkasi. Tėnai jie atsivėdą ir įtaikių japonų ir kurstą juos darbuoties, kad po karo Japonai susidraugautų su Vokia ir draugėje kovotų su anglais Kinuose.

Anglų spauda protestuoja, kad Vatikano diplomatai tarpininkauja ir padeda vokiečiams vykinti jų tautos planus.

Įvairios.

Į pasveikinimą, pasiųstąjį JOS IMPERATORISKAJAI AUGŠTYBEI Didžiajai Kunigaikštytei TATJANAI MIKALAJUTEI JOS vardinių dienoje sausio m. 12 d. š. m., įgaliotaisi Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto narys kanauninkas Alšauskis iš senatoriaus Neidgarto gavo tokį atsakymą:

„Didžioji Kunigaikštytė TATJANA MIKOLAJUTE labai sujudinta Jūsų ir Lietuvių moksleivių pasveikinimu ir įsakė man atiduoti JOS AUGŠTYBES padėką už išreikštus jausmus.“

Odesos žinios. Sausio 17 d. Odesoje mirė Suvalkų gub. Kalvarijos miesto notaras Remigijus Lesevičius. Kaip pabėgėlis, su šeimyna apsigyvenęs Odesoje, nuolatos ilgėjosi Lietuvos, trokšdamas tenai savo kaulus padėti, bet negailestinga mirtis pakirto tą dar tvirtą, nors jau septintą dešimtį metų beinantį vyrą ir jo kūnui paruosė Odesos kapuose amžiną atilį.

Sausio 24 d. buvo lietuvių „Marijos Globos“ Draugijos metinis visuotinis susirinkimas.

Vasario 7 d. bus visuotinis metinis Odesos lietuvių susišelpimo „šv. Juozapo“ Draugijos susirinkimas.

Aukso pinigai. Nižnio Novgorodo kredito įstaigos suskaitė, kad 1915 m. N. Novgorodo gubernijos gyventojai įmokėję išdan 114.985 rub. auksu. Daug buvę atsitikimų, kad žmonės mainę savo auksą už popierinius pinigus.

Dorpato universitetas. Jekaterinoslavo gubernijos žemietybė nutarė rūpintis, kad Dorpato universitetas būtų atkeltas Jekaterinoslavan. Žada jam gausiai padėti pinigais.

Del „Luzitanijos“. Esą vilties, kad Vokija galų gale susikalbėsianti su Jungtiniais Valščiais del „Luzitanijos“ nuskandinimo. Vokija pasisako gailintis, kad su „Luzitanija“ nuskendo Amerikos valdinių, ir žada už tai atlyginti Amerikai pinigais.

Kinuose revoliucija vis didėja. Sausio 14 d. atsiskyrė nuo valstybės Guičzon. Sukilėliai dabar užėmė Sijanfu. Chenanės provincijoje irgi organizuojamas kilimas prieš Juanšikajų.

Karas.

Rusų vakarų fronte. Rygos rajone šautuvų šaudymai ir retkarčiai artilerijos. Keliose vietose išvaikyti vokiečių darbininkai.

Pietų vakaruose nuo Šlos-Kekenchuzeno. Padauguvyje taip pat artilerijos šaudymai. Jakobštadto rajone vokiečių artilerija smarkiai šaudė rusų stovyklą pas Dukerną, Livengofą ir Susės upę.

Dvinsko apylinkėse — yra judrių šaudymų; Tenenfeldo rajone vokiečiai mėtė rusų apkalas apvalių žalios spalvos šovinų su troškinamais dumais.

Šventojo ežero rajone buvo žvalgų susirėmimų, tačiau rusai paėmė belaisvių, ginklų ir šovinų.

I rytus nuo Čemerino (tarp Rovno ir Lucko) atimta iš priešininkų augštuma, kurią vokiečiai stengėsi atsiimti, vienok buvo atmušti.

Pietų rytuose nuo Pebrovo rusų dalys, durtuvais apgalėję austrus, užėmė augštumą ir susistiprino; atmušant austrų puolimus, buvo paimta belaisvių.

Augštumoje i rytus nuo Rarančės priešininkas išsprogdo kalnelį ir visos pastangos paimti pasidariusią nuo sprogdimo duobę, buvo sulaikytos šautuvų ir rankinių granatų šaudymais.

Kaip matyti, iš štabo pranešimo, beveik visame fronte mušiai, vienoje vietoje smarkesni, kitoje silpnesni. Sausio 28 d. pranešime buvo kalbama apie intensyvius mušius tikrai dviejose fronto dalyse — žiemų ir pietų fronto sparnuose, o vydujė buvo veik visai ramu. Ties Dvinsku ir abiejose pusėse Panevėžio gelžkelio buvo taip pat smarkių mušių — didžiosios artilerijos. Šios dienos pranešime smarkių mušių nematome, vien tik silpni šautuvų ir artilerijos šaudymai.

Juodosios jūrės. Sausio 26 d. rusų minininkai nuskandino nedidelį turkų garlaivį. Sausio 28 d. minininkai šaudė priešininkų pajūrio pozicijas.

Kita minininkų dalis sunaikino rytų Anatolijos krante septynis mažus laivus ir paėmė belaisvių.

Kaukazo frontas. Sausio 27 d. Archavės upės rajone rusai išvijo turkus iš pozicijų eilės. Sausio 28 d. vienoje fronto dalyje rusai mušdamiesi pasislinko priešakin, paėmė belaisvių aserų ir dvi armot.

Persijoje i pietus nuo Chamadano nustumtos žymios priešininkų pajėgos, kurios turėjo užėmusios vietą Nechovento m. rajone.

Vakarų fronte. Sausio 27 d. Belgijoje prancūzų artilerija šaudė Vabaną ir tranšėjas Getsaso rajone.

Artuos rajone buvo smarkių mušių tarp augštumos „119“ ir kelio iš Nevilės i Teliusą. Išsprogdines i pietų vakarus nuo augštumos „140“ prieš prancūzų tranšėjas miną, priešininkas puolė apkalas, bet buvo atmuštas. Tarp Susano ir Reimso, i pietus nuo Vil-o-Rua prancūzai granatomis atakavo nedidelę priešininkų stovyklą ir privertė juos pasitraukti.

I pietų rytus nuo Sen-Mijelės batarės jos daug suardė priešininkų stiprumų.

Sausio 28 d. Artuos rajone vis dar tęsėsi mušis tarp augštumos „119“ ir kelio iš Nevilės i Telą. Rankinėmis granatomis pasisekė išvyti priešininkas iš jungiamųjų apkalų, kuriuos turėjo i vakarus nuo La-Folės. Išnaktomis jie ūmai puolė prancūzų pozicijas pas kelią iš Nevilės i La-Folę, bet buvo atmušti. Jiems pasisekė tikrai susistiprinti vienoje išsprogdintoje duobėje, kurią prieš tai prancūzai buvo nuo jų paėmę.

I pietus nuo Somos upės rezultatas mažų susirėmimų paskutinėm dviem dienom buvo tas, kad prancūzai paėmė apie 50 žmonių belaisvių, du kulkosvaidžiu ir armotą.

Anglų fronte. Sausio 27 d. Praeitą naktį anglai, išsprogdinę miną i pietus nuo daubos „8“, mušiu paėmė tą vietą. Didėsnį veiklumą priešininkų artilerija parodė ties Ot-niuliu ir Loosu, i žiemų rytus nuo Ipro. Anglų batarės energingai jiems atsakinėjo ir žymiai suardė priešininkų tranšėjas.

Belgų fronte Sausio 24 d. buvo smarkesnių artilerijos mušių visame fronte, o ypač tarp Pervi ir Diksmiudo, kame buvo išvaikyta dideli būriai priešininkų darbininkų.

Sausio 29 d. kaip paprastai buvo silpnų artilerijos šaudymų.

Balkanų frontas. Austrų kariuomenė, užėmus Albanų Alesijos miestą, eina i Duracą.

Sausio 20 d. arti Slaamo kaimo priešininkui pasisekė pastumėti čia stovinčias serbų kariuomenės dalis, bet atėjus pagalbai, serbai ir vėl paėmė visas savo netektąsias pozicijas ir privertė priešininką bėgti. Mušis buvo trumpas, bet kraujingas. Karo laukas visai nuklotas lavonais. Paimta apie 100 belaisvių, dauguma vengrai.

Sausio 26 d. Fronte ramu. Kasdien atvežama dideli transportai karo medžiagos ir maisto.

Italų frontas. Sausio 27 d. Visame fronte buvo artilerijos mušių, ypatingai smarkių Izonco apylinkėje. Gerų vaisių davė šaudymas priešininko pozicijų, o taip pat jo kariuomenės kolonų.

PRANEŠIMAI.

I.

Vasario 7 d. 2 val. po pietų ev-reformatų bažnyčioje Morskaja (Jūros) № 62, Moikos kampas bus lietuvių kalba pamaldos. Jei atsisiras norinčių, bus ir komunijs.

Kun. Jokubėnas.

II.

Marijampolės vyrų gimnazijai Jaroslavlėje reikalingas lietuvių kalbos mokytojas. Mokinių lietuvių 30, pamokų savaitėje 10, algos 600 rublių metams. Reikia, kad kandidatas turėtų lietuvių kalbos namų mokytojo teises. Su prašymu kreipties šiuo adresu: Rroclavla, Г. Директору Мариампольской мужской гимназии, arba stačiai i Varšuvos mokslo apygardos globėją adresu: Управление Варшавского Учебного Округа, Москва, 2 Ильинск, пер., д. № 14.

K. M. Gustaitis.

Redaktorius-Leidėjas Martynas Yčas.

JURGIS PADALEVIČIUS noriu žinoti, kame dabar yra mano tėveliai ir žmona Katriutė ir sesutė Teklūsė Kauno gub., Pan. ap.; Krekinavos par. Kas juos žino, prašau pranešti: Дѣтствующ. арм., 480 Даниловск. полкъ, 12 рота, 4 взв. Юрій Паделевичъ.

KAZ. RAGAUSKIENĖ ieško sesers Agotos Biliūnaitės, 30 m., Kauno gub., Raseinių ap., Tytuvėnų par. Tytavieniškių, atsiliepkite! Adresas: Минскъ, Ильинскій пер. № 1/10, кв. 5, Кон. Роговскому.

Buvusioje

„Lietuvių Laikraščio“ Redakcijoje

galima gauti šie leidiniai:

1. Visi „Lietuvių Laikraščio“ komplektai su gražiais aptaisais 1904 m. lig vasario 1906 m. 25 r. — k.
2. Su gražiais aptaisais pusė leidinio 5 „ — „
3. Lietuvos Istorija, Maironies parašyta ir pataisyta, su paveikslais ir žemlapiu. Trečia laida. Su aptaisais 1 „ 20 „ ir be aptaisų 80 „
4. Pradžiamokslis Lietuvos Jaunuomenei 10 „
5. Atskiri „Lietuvių Laikraščio“ №№ po 15 „
6. Изобрѣтатели и ихъ враги хищники 80 „
7. Право литовцевъ по землевладѣнію въ Западн. Краѣ. Состав. К. Визборъ 75 „
8. Žolynas. Латино-литов.-русско-польск. словарь раст. Литвы. Р. Matulionis. II dalis 75 „
9. Pavasario Balsai ir Kur išganymas. III laida 50 „

Ir kiti leidiniai.

Adresas: Petrograd, Jekaterinin. kan. 10 (tel. 35—47) A. Smilga.

Pranciškus AULINSKAS iš Amerikos ieško savo pačios, dukterų: Onos, Nastazijos, Bronislavos, Veronikos, Barboros ir sūnaus Juozo. Taip pat Marijonos ir Elžbietos Bebe-sevičių. Visi Lekenų sod., Ramygalos val., Panevėžio apskr., Kauno gub. Kas žino apie juos, meldžių pranešti adresu: Frnk Aulinskiui. 904. Nort Chestnut-Strj. Kewance, Ill.

EMILIJA SOGINIENĖ iš Rygos ieško dėdės Mato Rudzinskio Subačiaus par. Juozo Lukasevičiaus ir Mortos Rudzinskiėnės. Jei kas žino, praneškite adresu: Петроградъ За Невекой воставой, правый берегъ №182, кв. 1.

IEŠKAU DRAUGO Mykolo Marcinkevičiaus iš Androniško miesto, Ukmerg. ap. Prašau atsiliepti. Adresas: Петроградъ, Забалканскій пр. 105, кв. 44, Juozas Vizbaras.

Eena Šlickaitė Kauno gub., Raseinių apskr., Kelmės par. ieško sesers Onos, švogerio Žydinskio ir kitų pažįstamų. Atsiliepkite! Петроградъ, Забалканскій пр. 67, кв. 3.

REIKALINGI KURPIAI (šiaučiai) pabėgę arba atvažiavę iš sodžių miestelių. Adresas kreiptis: Петроградъ, Надеждинская № 17, кв. 1.

Pranciška Bartuševičienė IEŠKO savo vyro Pranciškaus, brolio Aleksandro Juknevičiaus ir visų giminių, Kauno gub., šiaulių apskr., Kužių miest. Atsiliepkite adresu: Lietuvių komitetas, Tula. 1

Juozas MALIUKEVIČIUS Suv. gub., Marijampolės ap., Aleksoto gm., Žagariškių k. ieško motinos, seserų ir giminių. Kas žino, praneškite adresu: Петроградъ, Глазовая ул. 24, кв. 6.

ELENA VITKAUSKYTĖ, Šedavos m., IEŠKO sesers Karolinos. Kas žino, prašau pranešti šiuo adresu: Петроградъ, 10 Рождественская д. № 6, кв. 26- Гирчискъ.

VINC. DULINSKIS iš Kalvarijos m., Suv. gub., noriu susirašinėti su giminėmis ir pažįstamais. Adresas: Петроградъ, Петрогр. наб. № 30, кв. 1. Вик. Дулинскому.

JULIJONA URBETIENĖ ieško tėvo Antano Arvazo, motinos, brolio Jono, Paulinos ir Marijonos Arvazų iš šiaulių. Atsiliepkite! Москва, Марьяина роща. стар. шоссе, 6-ой Лихоборск. проездъ № 12. Станиславу Урбетискъ.

Ona Gylienė iš Kelmės, Kauno g., ieško savo tėvų Adomaičių, giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite: Петроградъ, 7-ая лин. № 30, кв. 2.

Petro Leškauskio jo buvę šeimininkai (gaspadoriai) prašo gražinti jiems poperius (dokumentus), kuriuos jisai bus radęs paimtųjų drabužių kišenėje, už ką prisizada jo daugiau nieieškoti ir dar jam pačiam ar per kitą žmogų primokėti šimtą rublių. Adresas: Москва, д. Рутенковскихъ, по Петроград. шоссе, Ивану Большанскому.

Kaz. LAUGALIS IEŠKO TĖVŲ Magdalenos ir Juozo, brolio Jono ir sesučių Petronėlės ir Marijonos Laugalių, Kauno gub., Ras. ap., Skaudvilės valsč. ir par. Pužų sod. Kas žino, prašau pranešti: Рязань, Сувалское Губерн. по крест. д. Присутствіе. Землемѣру Е. А. Лаугалис.

Kastancija Gelgudaitė Ukmergės apskr., Šimonių val., Navių sod. ieško tėvų ir pažįstamų. Prašom atsiliepti, arba, kas žino, pranešti. Adr.: Петроградъ, Лермонтов. пр. № 17, кв. 3.

Elena Gronskaitė Rokiškio par., Kauno gub., IEŠKO dėdės Bonifacio Gronskio iš Pandėlio, sesers, giminių ir pažįstamų. Atsiliepkite: Петроградъ, Лермонтовскій проесп. № 17, кв. 3.

PETRAS PRUNSKIS ieško Emilijos Ausiejūčios, Panevėžio apskr., Biržių par., Medeikių kaimo. Adresas: Петроградъ, Мойка № 10, кв. 19.

Jau išspauzdintas ir parduodamas

„Petrogrado Kalendorius“ 1916 metams.

Jame skaitytojai ras reikalingų sau žinių: kaip už sunaikintus turtus ieškoti atlyginimo, kokiuo būdu susižinoti su pasilikusiais Lietuvoje. Kalendoriuje plačiai parašyta apie šelpiamąsias įstaigas apskritai ir ypačiai apie Lietuvių Draugiją del karo nukentėjusiems šelpiti ir jos skyrius, apie pasaulyje įvykusias atmainas bei atsitikimus ir t. t. Yra ir šiaip jau gražių pasiskaitymų.

Visas iš „Petr. Kalendoriaus“ pilnas skiriamas lietuvių viešajam knynynui steigti Petrograde.

Kalendoriaus kaina — 35 kap. (už siuntimą primokama dar 10 kap.)

Kreipties šiuo adresu: Петроградъ, Бассейная 60. Предс. Литов. Благотв. О-ва А. П. Спурга, arba: Петрогр. Забалк. пр. 30, въ контору изданія „Petrogr. Kalendorius“.